

et saadant, at der vilde fremkaldes saa megen Modstand og saa mange Forsøg paa Forandringer i andre Retninger, at Lovens endelige Vedtagelse maatte ansees for umulig.

Lehmann: Forsaavidt en æret Taler har henvist til de beshynderlige offentlige Domme, der stundom høres om Universitetet og dets Forhold, kan jeg for mit Bedkommende heller ikke tilbageholde den Erklæring, at det forekommer mig, at den Ukyndighed og Raahed, som ofte udtaler sig i slige offentlige Domme, maa smerteligt berøre ikke blot Enhver, der veed og føler, hvad han selv skylder Universitetet for sin hele Udvikling, men Enhver der veed, hvilken Betydning Universitetet har for det hele aandelige Liv i Danmark og navnlig, hvilken stor og betydningsfuld Rolle det deels directe, deels indirecte har havt og saa med Hensyn til Udviklingen af Friheden her i Landet. Men ved Siden af saadanne Domme tør det da ogsaa ansees som et interessant Factum, at der nu foreligger vedtaget af den Afdeling af Rigsdagen, hvor — det er ikke nogen Anke; thi jeg finder det naturligt — Sparsommelighedshensynet stærkest kommer til Orde, og hvor der maastee stundom er hørt et ikke umærkeligt Echo af saadanne vrangne Opsættelser som dem, jeg her i Almindelighed har antydet — foreligger, siger jeg, en Lov, som i det Hele taget dog bereder Universitetet og de videnskabelige Instituter, hvorom her er Tale, en saadan ydre Stilling, som ikke blot maa ansees tilfredsstillende i Hovedsagen for de Bedkommende, men hvori der ogsaa turde ligge et uafviseligt Vidnesbyrd om Nationens Anerkjendelse af de omhandlede Læreanstalters Betydning for dens hele Liv. Det er med disse Par Ord, at ogsaa jeg skal slutte mig til det Raad at vedtage Loven, som den foreligger, og derved tilveiebringe vistnok ikke en i formel Henseende fuldendt Lov, vistnok kun et Brudstykke af den almindelige Ordning af den hele dertil hørende Række af Bestemmelser, men dog en Lov, som i det, den har stillet sig til Opgave, fyldestgjør, ialtsald i Hovedsagen, næsten alle billige Krav. Specielt skal jeg kun tillade mig en Omtale med Hensyn til et Spørgsmaal, som her særligt er

berørt, angaaende Embeders Cumulation. Ved Embeders Cumulation i Ordets egentligste Forstand forstaaer jeg, at een og samme Mand erholder tvende Embeder, der hvert for sig gjøre Krav paa Mandens hele Tid og Fuld. En saadan Cumulation maa jeg ubetinget ansee som fuldkommen utilstedelig, og det ligger jo i Sagens Natur, at den nødvendigvis maa medføre, at et af Embederne eller rimeligere begge Embederne ikke tilbørlig varetages. Men paa den anden Side gives der enkelte offentlige Hverv, som paa ingen Maade gjøre Krav paa en Mand's hele Tid, og som derfor Staten selv vilde være meget flet tjent med at skulle lønne saaledes, at de, der varetog dem, fuldstændig skulle kunne leve deraf. Der gives enkelte Forretninger, der ikke høre saaledes ind under et Embede, at man uden Videre kan fordrø dem udsærte af den, der beklæder dette Embede, som ikke egne sig til at udgjøre et selvstændigt Embede, og som, hvis man vilde gjøre dem til et selvstændigt Embede, vilde gjøre ganske andre finantfelle Krav, end naar der blot fastsættes et bestemt Bederlag derved. Det er altsaa saadanne Bestillinger, som efter deres hele Væsen kun ere et Tillæg, et Accessorium til et Embede, og hvorfor der bestemmes et vist Bederlag, stort eller lidet, men ingenlunde med den Fordring, at Nogen skal leve ene deraf, men kun saaledes, at det er et Bederlag for det yderligere Arbejde, som disse Forretninger medføre for en Mand, som ellers har sin Hovedbeseftigelse og Hovedløn ad en anden Veje, og der forekommer det mig rigtignok aldeles ulogisk at sige, at for saadanne Tillægsbestillinger, som vi vide ikke ere og ikke kunne være selvstændige Bestillinger, skal den, der overtager dem, have en Løn f. Ex. af 1000 Rd., men denne Løn skal dog kun betales med 500 Rd. Jeg forstaaer ikke den Logik; thi her er ikke Tale om nogen virkelig Cumulation af Embeder; her er Tale om en Tillægsforretning med en Tillægsløn. Er 1000 Rd. for stor en Løn, saa kan man jo fastsætte den til f. Ex. 500 Rd., men det er ingen Mening i at sige, at Lønnen skal være 1000 Rd., som betales med 500 Rd. Men saadanne og andre mindre vigtige Ting, der ikke høre herhen eller